

Antibiotické minimum

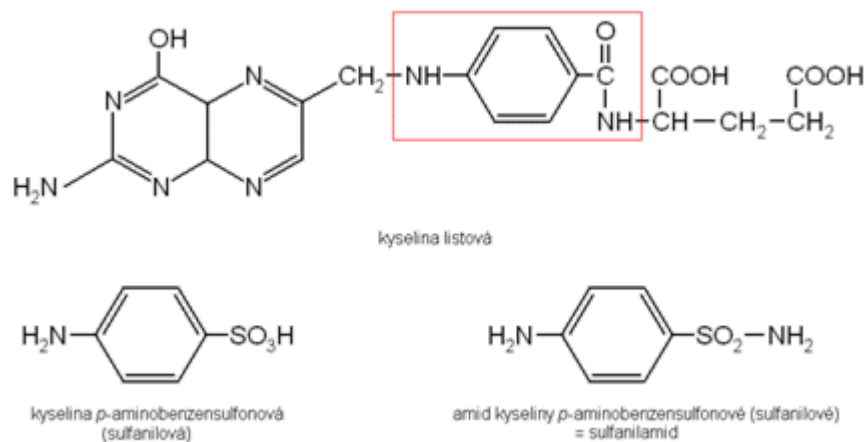
VI.

Sulfonamidy

Co-trimoxazol

Historie a původ Chemická povaha

1935: Domagk syntetizoval antimetabolit prontosil, předchůdce sulfonamidů.
Amidy sulfonových kyselin obecného vzorce RSO_2NH_2

Mechanismus účinku

Statický až cidní, kompetitivní inhibice kyseliny listové

Spektrum účinku

Různé G⁺ a G⁻ (aerobní) bakterie: pneumokoky, stafylokoky, hemofily, enterobakterie, jiné mikroorgansmy (*Pneumocystis jiroveci*) (Ne anaeroby, streptokoky, enterokoky, pseudomonády); sekundární rezistence u COT spíše na SUL než TMP

Farmakokinetika

Výborné vstřebávání, výborný průnik do tkání i buněk, SUL se metabolizuje v játrech, obě složky se vylučují do moči

Indikace

Těžší průjemové infekce
IMC
Respirační infekce (pneumonie, sinusitidy) - jako lék 2. a vyšší volby
Pneumocystová pneumonie (PcP) - i profylakticky

Kontraindikace

Přecitlivělost k sulfonamidům
Nelze gravidním a dětem do 2 měsíců věku

Nežádoucí účinky

GI potíže

	Fotosenzibilizace, alergické kožní projevy (až Stevensův-Johnsonův a Lyellův syndrom) Poruchy krvetvorby, zhoršení ikteru u hemolytické anémie (při deficienci G-6-P-dehydrogenasy) Vzácné hepatitidy Vzácná intersticiální nefritida (z krystalů)
Lékové interakce	Antikoagulancia (krvácení), sulfonylurea (prohloubení hypoglykémie), metotrexat (zvýšení účinku)
Údaje o bezpečnosti	Nelze u gravidních a dětí do 2 měsíců (narušení metabolismu kyseliny listové)
Dávkování a způsob podání	COT: 2x 960(=800+120) mg/d p.o. [po jídle a vhodné zapít alkalickou minerálkou] (i.v.), PcP megadávky
Farmaceutické údaje	Orální: co-trimoxazol (Biseptol, Cotrimoxazol, Sumetrolim) Parenterální: co-trimoxazol (Biseptol, Primotren)
Farmakoeconomika	Levné

Sulfony

Dapson

Chemická povaha	Sloučeniny obecného vzorce R ₂ SO ₂
Mechanismus účinku	Statický, zásah do metabolismu kyseliny listové
Spektrum účinku	Mykobakteria (<i>Mycobacterium leprae</i>), mikromycety (<i>Pneumocystis jiroveci</i>)
Indikace	Primárně léčba lepry, nyní alternativa profylaxe PcP u HIV+ Dermatitis herpetiformis
Nežádoucí účinky	Hematotoxicita
Dávkování a způsob podání	p.o.
Farmaceutické údaje	Orální: dapson (Disulone)
Administrativní údaje	Dovoz dapsonu v rámci specifického léčebného programu

Pyrimidiny

Trimetoprim, pyrimetamin

Mechanismus účinku	Statický, zásah do metabolismu kyseliny listové
Spektrum účinku	Trimetoprim: různé G ⁺ a G ⁻ bakterie, některá protozoa (<i>Toxoplasma gondii</i>) Pyrimetamin: protozoa (<i>Toxoplasma gondii</i> , <i>Plasmodium sp.</i>)
Indikace	Trimetoprim: jako co-trimoxazol, samostatně hl. IMC

Nežádoucí účinky	Pyrimetamin: toxoplasmóza
Dávkování a způsob podání	Hematotoxicita p.o.
Farmaceutické údaje	Orální: trimetoprim (Triprim) co-trimoxazol (Biseptol, Cotrimoxazol, Sumetrolim) pyrimetamin (Daraprim) Parenterální: co-trimoxazol (Biseptol, Primotren)
Administrativní údaje	Dovoz pyrimetaminu v rámci specifického léčebného programu

[Předchozí strana](#)
[Následující strana](#)
[Přehled skupin antibiotik](#)
[Úvodní strana](#)